

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

ECB speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai

2020. gada septembris

Saturs

Kopskats	2
1. Iespēju aplēšu pamatā esošie galvenie pieņēmumi un politikas pasākumi	4
2. Reālā tautsaimniecība	6
1. ielikums Tehniskie pieņēmumi par procentu likmēm, valūtu kursiem un izejvielu cenām	8
2. ielikums Starptautiskā vide	10
3. ielikums Alternatīvi euro zonas tautsaimniecības perspektīvas scenāriji	13
3. Cenas un izmaksas	16
4. Fiskālā perspektīva	19
4. ielikums Jūtīguma analīze	20
5. ielikums Citu institūciju prognozes	20

Kopskats

Koronavīrusa (Covid-19) pandēmijai kopš 2020. gada sākuma bijusi dramatiska ietekme uz globālo un euro zonas ekonomisko aktivitāti. Pēc būtiska krituma 1. ceturksnī euro zonas reālais IKP 2. ceturksnī samazinājās par 11.8%, lai gan šis sarukums bija mazāks, nekā tika paredzēts Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēs. Šis nepieredzētais aktivitātes kritums atspoguļo nelabvēlīgo ietekmi saistībā ar stingriem izolācijas pasākumiem, kuri ap marta vidu tika īstenoti vairākumā euro zonas valstu. Vēlāk šī ietekme samazinājās, attiecīgajiem pasākumiem no maija vidus kļūstot mazāk stingriem, kā arī mainoties uzvedības modelim pandēmijas apstākļos. Reālā laika bieži sniegtie rādītāji maijā sāka uzlaboties. Tas norādīja uz spēcīgu – kaut arī vēl nepilnīgu – reālā IKP pieauguma atjaunošanos. Paredzams, ka 3. ceturksnī tas pieaugs par 8.4%. Attiecībā uz turpmāko periodu bāzes scenārijs balstās uz galveno pieņēmumu, ka vīrusa ierobežošana daļēji būs sekmīga un turpmāko ceturksņu laikā būs vērojami atsevišķi jauni infekcijas uzliesmojumi, kuru dēļ nāksies ieviest turpmākus ierobežojošus pasākumus, taču nerasniedzot tādu apjomu kā pirmā viļņa laikā, līdz pat 2021. gada vidum, kad būs izdevies rast medicīnisku risinājumu. Gaidāms, ka šie ierobežojošie pasākumi kopā ar paaugstināto nenoteiktību un darba tirgus apstākļu pasliktināšanos turpinās nelabvēlīgi ietekmēt piedāvājumu un pieprasījumu. Taču būtiskajam atbalstam, ko sniedz monetārā, fiskālā un darba tirgus politika – un visas šīs politikas jomas kopš Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēm ir nostiprinājušās – vajadzētu ļaut saglabāt ienākumus un mazināt ekonomisko kaitējumu, kas varētu būt vērojams pēc šīs veselības krīzes. Tiek arī pieņemts, ka šāda politika palīdz sekmīgi likvidēt apjomīgus izplatīšanās kanālus caur finanšu sistēmu. Ņemot vērā šos pieņēmumus, paredzams, ka euro zonas reālais IKP 2020. gadā samazināsies par 8.0% un atkal sāks pieaugt 2021. gadā (5.0%) un 2022. gadā (3.2%). Iespēju aplēšu perioda beigās reālais IKP būs par 3.5% zemāks par līmeni, kāds tika paredzēts pirms Covid-19 Eurosistēmas speciālistu 2019. gada decembra iespēju aplēsēs.

Runājot par inflāciju, īstermiņā iepriekš vērojama naftas cenu kritums, euro kursa kāpums un PVN likmes līmeņa īslaicīgā samazināšana Vācijā liecina, ka turpmākajos mēnešos euro zonas kopējā SPCI inflācija būs aptuveni nulle. Pēc tam 2021. gadā enerģijas komponenta bāzes efekti un – mazāk – gaidāmā PVN likmes samazinājuma atcelšana Vācijā izraisīs mehānisku pieaugumu. Paredzams, ka SPCI inflācija (neietverot enerģiju un pārtiku) samazināsies līdz šā gada beigām. Gaidāms, ka, saglabājoties vājam pieprasījumam, lejupvērstā ietekme uz inflāciju plaši aptvers pakalpojumu un preču sektoru. Tomēr gaidāms, ka šo ietekmi daļēji kompensēs izmaksu spiediens sakarā ar piedāvājuma puses ierobežojumiem. Paredzams, ka vidējā termiņā inflācija pieaugs – tiek pieņemts, ka naftas cenas kāpums kļūs straujāks un pieprasījumam vajadzētu atjaunoties, neraugoties uz sarūkošo ar pandēmiju saistītās nelabvēlīgās piedāvājuma puses ietekmes augšupvērsto

spiedienu un euro kursa kāpumu. Gaidāms, ka kopumā SPCI no 0.3% 2020. gadā pieaugs līdz 1.0% un 1.3% attiecīgi 2021. un 2022. gadā.¹

Nemot vērā ar pandēmijas tālāko attīstību saistīto nenoteiktību, sagatavoti divi alternatīvi scenāriji. Mērenajā scenārijā aplūkots īslaicīgs šoks un ātra medicīniska risinājuma īstenošana, kas ļautu vēl vairāk mazināt ierobežojošo pasākumu stingrību. Šajā scenārijā reālā IKP kritums šajā gadā būtu 7.2%, un tam sekotu spēcīga atveseļošanās 2021. gadā. Iespēju aplēšu perioda beigās reālais IKP nedaudz pārsniegtu Eurosistēmas speciālistu 2019. gada decembra iespēju aplēsēs prognozēto līmeni, un inflācija 2022. gadā sasniegtu 1.8%. Turpretī smagajā scenārijā sakarā ar jaunu spēcīgu pandēmijas uzliesmojumu nāktos atgriezties pie stingriem ierobežojošiem pasākumiem. Tie smagi ietekmētu ekonomisko aktivitāti un izraisītu būtisku un nepārejošu aktivitātes sarukumu. Šajā scenārijā reālais IKP 2020. gadā samazinātos par 10%. Iespēju aplēšu perioda beigās tas būtu aptuveni par 9% zemāks nekā Eurosistēmas speciālistu 2019. gada decembra iespēju aplēsēs prognozētais līmenis, un inflācija 2022. gadā būtu tikai 0.7%.

---

¹ Pēdējais datu aktualizēšanas termiņš attiecībā uz tehniskajiem pieņēmumiem (piemēram, naftas cenām un valūtas kursiem) bija 2020. gada 18. augusts (sk. 1. ielikumu). Makroekonomiskās iespēju aplēšu euro zonai sagatavošana tika pabeigta 2020. gada 27. augustā. Šīs makroekonomiskās iespēju aplēses aptver periodu no 2020. gada līdz 2022. gadam. Iespēju aplēses šādam ilgam periodam pakļautas ļoti lielai nenoteiktībai, un tas jāņem vērā, tās interpretējot. Sk. ECB 2013. gada maija "Mēneša Biļetena" rakstu *An assessment of Eurosystem staff macroeconomic projections* ("Eurosistēmas speciālistu makroekonomisko iespēju aplēšu novērtējums"). Atsevišķās tabulās un attēlos izmantoto datu versija pieejama <http://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/index.en.html>.

1. Iespēju aplēšu pamatā esošie galvenie pieņēmumi un politikas pasākumi

Bāzes scenārija pamatā ir vairāki būtiski pieņēmumi par pandēmijas attīstību.

Tiek pieņemts, ka pēdējās nedēļās dažos Eiropas reģionos atkal vērojams inficēšanās gadījumu skaita pieaugums turpmāko ceturkšņu laikā paplašināsies un kļūs spēcīgāks, radot nepieciešamību turpināt ierobežojošos pasākumus un/vai mainīt tautsaimniecības dalībnieku uzvedību. Tiek pieņemts, ka sakarā ar iegūto pieredzi par to, kā jāīsteno pandēmijas laikā, šī reakcija kļūs efektīvāka un radīs mazākas ekonomiskās izmaksas nekā pirmā viļņa laikā. Turklāt tiek pieņemts, ka līdz 2021. gada vidum tiks atrasts apmierinošs medicīniskais risinājums (piemēram, vakcīna), kas līdz 2021. gada beigām pakāpeniski nonāks plašā lietošanā. Tiek pieņemts, ka tautsaimniecības atveseļošanās sāktnēji lielā mērā būs vērsta uz apstrādes rūpniecību un dažiem pakalpojumu sektoriem, turpretī citi pakalpojumi, piemēram, māksla, izklaide, izmitināšana un atpūta, joprojām būs īpaši traucēti. Līdzīgi pieņēmumi par pandēmijas attīstību ir arī starptautisko iespēju aplēšu pamatā (sk. 2. pielikumu).

Būtiski monetārās, fiskālās un darba tirgus politikas pasākumi palīdzēs saglabāt ienākumus, mazināt bezdarba kāpumu un bankrotu skaitu un ļoti veiksmīgi ļaus ierobežot nelabvēlīgās reālās tautsaimniecības un finanšu sektora atgriezenisko saikņu spirāles.

Papildus virknei monetārās politikas pasākumu, ko ECB īstenojusi kopš 2020. gada marta, t.sk. pandēmijas ārkārtas aktīvu iegādes programmas (PĀAIP) pārkalibrēšanai jūnijā, bāzes scenārijs ietver ar Covid-19 krīzi saistītus izvēles fiskālos pasākumus, kuru apjoms 2020. gadā sasniedz aptuveni 4.5% no IKP (apmēram par 1.0 procentu punktu vairāk, nekā pieņemts 2020. gada jūnijā Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēsēs). Šie pasākumi ietver plašas saīsināta darbalaika shēmas un atalgojuma subsīdijas, kas mazina aktivitātes krituma ietekmi uz nodarbinātību un tautsaimniecībā nodarbināto ienākumiem. Konkrētāk, uzņēmumi saņem būtiskas subsīdijas un kapitāla pārvedumus. Lai gan daži fiskālie pasākumi ir pagarināti un apstiprinātas jaunas pasākumu paketes 2021. gadam, iekļaujot tos bāzes scenārijā, daudzi no pašlaik īstenotajiem ārkārtas fiskālajiem pasākumiem joprojām tiek uzskatīti par pagaidu pasākumiem. Turklāt arī daļēji vai pilnīgām valdības garantijām (īpaši aizdevumu garantijām), kuru kopējais apjoms sasniedz aptuveni 20% no IKP, vajadzētu palīdzēt mazināt likviditātes ierobežojumus. Bāzes scenārijā ietverta ietekme saistībā ar atveseļošanas fonda "Nākamās paaudzes ES" (NGEU) līdzekļiem 750 mljrd. euro apjomā, kas izpaužas valsts obligāciju peļņas likmju samazinājumā dažās valstīs un arī konfidences efektu veidā. Attiecībā uz fiskālajiem pieņēmumiem bāzes scenārijs atslogo tā ietekmi tikai tādā ziņā, ka daži no neseno pieņemtajiem valsts pasākumiem var tikt finansēti no NGEU. Taču bāzes scenārijs neietver vēl neapstiprinātos nākotnes pasākumus, kuri varētu tikt finansēti ar NGEU programmas starpniecību, ņemot vērā ar valdību plānotajiem izdevumiem saistīto nenoteiktību iespēju aplēšu periodā. Būtiski, ka gan monetārās politikas pasākumi, gan valdības aizdevumi un kapitāla instrumenti darbojas kā aizsargmehānisms, nozīmīgi mazinot reālās tautsaimniecības un finanšu

sektora nelabvēlīgo atgriezenisko saikņu spirāļu galējo iznākumu riskus. Tomēr sakarā ar uzņēmumu peļņas sarukumu var pieaugt maksātspējas gadījumu skaits un kredītēšanas frikcijas, kas var izraisīt nelabvēlīgas ietekmes izplatīšanos pa finanšu kanāliem, īpaši beidzoties valdības kredītu garantiju termiņiem. Tāpēc bāzes scenārijā ietverta mērena stingrāku finansēšanas nosacījumu ietekme.

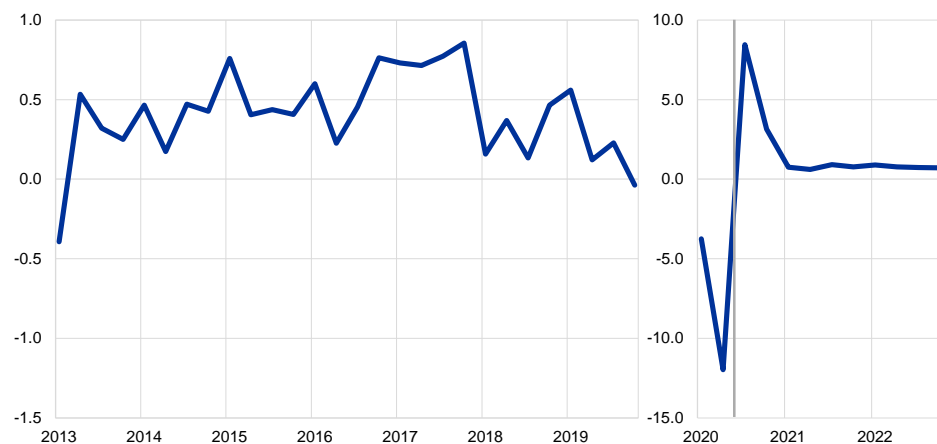
2. Reālā tautsaimniecība

2020. gada 2. ceturksnī bija vērojams nepieredzēts reālā IKP kritums. Saskaņā ar Eurostat datiem reālais IKP 2. ceturksnī samazinājās par 11.8%, tādējādi turpinoties 1. ceturksnī vērotajam kritumam un reālajam IKP sarūkot par 15% salīdzinājumā ar 2019. gada 4. ceturksni (sk. 1. att.). Visās euro zonas valstīs 2. ceturksnī bija ļoti negatīva ceturkšņa izaugsme (lielāko valstu vidū – īpaši Francijā, Itālijā un Spānijā). Pieejamie dati liecina, ka 2. ceturksnī lielākos zaudējumus cietuši automobiļu un investīciju preču ražotāji un transporta nozare, kā arī mākslas, izklaides un atpūtas nozares, lai gan zaudējumu apjoms dažādās valstīs bijis atšķirīgs.

1. attēls

Euro zonas reālais IKP

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni; %; sezonāli un atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti ceturkšņa dati)

Piezīmes. Nemot vērā nepieredzētās reālā IKP svārstības 2020. gada laikā, attēlā ar 2020. gada sākumu izmantots atšķirīgs mērogs. Vertikālā līnija norāda iespēju aplēšu perioda sākumu. Šajā attēlā nav atainoti iespēju aplēšu diapazoni. Tas atspoguļo faktu, ka standarta diapazonu aprēķini (kas balstās uz vēsturiskajām aplēšu kļūdām) pašreizējos apstākļos nesniegtu ticamas norādes attiecībā uz nepieredzēto nenoteiktību, kas pašlaik saistīta ar iespēju aplēsēm. Tāpēc, lai labāk ilustrētu pašreizējo nenoteiktību, 3. ielikumā sniegti alternatīvi scenāriji, kas balstīti uz atšķirīgiem pieņēmumiem par Covid-19 pandēmijas attīstību nākotnē un ar to saistītajiem ierobežojošajiem pasākumiem.

Bieži sniegtie, kā arī uz nākotni vērstie rādītāji liecina par spēcīgu – kaut arī vēl nepilnīgu – aktivitātes atjaunošanos 3. ceturksnī. Eiropas Komisijas sagatavotie apsekojumi, kā arī iepirkumu vadītāju indeksi (IVI) liecina par rādītāju uzlabošanos salīdzinājumā ar 2020. gada aprīļa rekordzemajiem līmeņiem. Apvienotais produkcijas izlaides IVI jūlijā/augustā vidēji sasniedza 53.4 salīdzinājumā ar zemāko līmeni aprīlī (13.6) un 2. ceturkšņa vidējo rādītāju (31.3), liecinot par reālā IKP pieauguma atsākšanos 3. ceturksnī. Bieži sniegtie rādītāji, piemēram, elektrības patēriņš, mobilitātes rādītāji, kuru pamatā ir GPS dati, un kredītkaršu maksājumu dati, euro zonas valstīm atceļot izolācijas pasākumus, sāka tuvuoties līmenim pirms krīzes. Tas norāda arī uz spēcīgu reālā IKP pieaugumu 3. ceturksnī. Kopumā gaidāms, ka aktivitāte 3. ceturksnī pieaugs par 8.4%, un tas nozīmē, ka atgūta aptuveni puse no 1. pusgada zaudējumiem.

Lai gan tiek pieņemts, ka zināmā mērā būs vērojams jauns pandēmijas uzliesmojums un saglabāsies daži ierobežojošie pasākumi, paredzams, ka

nākamajos ceturkšņos turpināsies atveseļšanās. Turpmākā pieauguma pamatā ir pieņēmums, ka ierobežojošo pasākumu ietekme pakāpeniski mazināsies, nenoteiktība pamazām izzudīs, ārējais pieprasījums atkal pieaugs un politika būs stimulojoša. Tomēr reālā IKP kāpums tikai pakāpeniski atgriezīsies pirms krīzes sasniegtajā līmenī. Tas nozīmē, ka līdz iespēju aplēšu beigām reālais IKP būs par 3.5% mazāks nekā Eurosisēmas speciālistu 2019. gada decembra iespēju aplēsēs paredzētais līmenis, kurš, kā uzskata, parāda, kāda būtu tautsaimniecības virzība, ja nebūtu sākusies Covid-19 pandēmija.

1. tabula

Makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, %)

	2020. gada septembris				2020. gada jūnijs			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Reālais IKP	1.3	-8.0	5.0	3.2	1.2	-8.7	5.2	3.3
Privātais patēriņš	1.3	-8.0	5.9	3.4	1.3	-7.8	6.0	3.3
Valdības patēriņš	1.8	1.7	1.7	1.0	1.7	2.5	1.0	1.3
Kopējā pamatkapitāla veidošana	5.0	-12.3	6.3	6.1	5.5	-15.5	4.9	5.9
Eksports ¹⁾	2.5	-13.7	7.4	4.5	2.5	-13.6	8.4	4.9
Imports ¹⁾	3.9	-11.7	7.0	5.0	3.9	-12.0	7.4	5.3
Nodarbinātība	1.2	-2.3	0.1	1.3	1.2	-2.8	0.4	1.5
Bezdarba līmenis (% no darbaspēka)	7.6	8.5	9.5	8.8	7.5	9.8	10.1	9.1
SPCI	1.2	0.3	1.0	1.3	1.2	0.3	0.8	1.3
SPCI (neietverot enerģijas cenas)	1.2	1.1	1.0	1.2	1.2	1.3	0.9	1.1
SPCI (neietverot enerģijas un pārtikas cenas)	1.0	0.8	0.9	1.1	1.0	0.8	0.7	0.9
SPCI (neietverot enerģijas un pārtikas cenas un netiešo nodokļu pārmaiņas) ²⁾	1.0	0.9	0.8	1.1	1.0	0.8	0.7	0.9
Vienības darbaspēka izmaksas	1.9	4.3	-1.7	0.1	1.9	4.4	-1.5	0.1
Atlīdzība vienam nodarbinātajam	1.9	-1.8	3.1	2.0	2.0	-1.9	3.2	1.9
Darba ražīgums	0.1	-5.8	4.9	1.9	0.1	-6.0	4.8	1.7
Valdības budžeta bilance (% no IKP)	-0.6	-8.8	-4.9	-3.6	-0.6	-8.5	-4.9	-3.8
Strukturālā budžeta bilance (% no IKP) ³⁾	-0.9	-2.0	-2.5	-2.6	-0.9	-2.4	-2.5	-2.6
Valdības bruto parāds (% no IKP)	84.0	100.7	100.0	98.9	84.1	101.3	100.6	99.9
Tekošā konta bilance (% no IKP)	2.7	2.0	2.6	2.6	2.7	2.4	2.5	2.4

Piezīmes. Reālais IKP un tā komponenti, vienības darbaspēka izmaksas, atlīdzība vienam nodarbinātajam un darba ražīgums noteikti, izmantojot atbilstoši darbadienu skaitam koriģētus datus. Šajā tabulā nav atainoti iespēju aplēšu diapazoni. Tas atspoguļo faktu, ka standarta diapazonu aprēķini (kas balstās uz vēsturiskajām aplēšu kļūdām) pasreizējos apstākļos nesniegtu ticamas norādes attiecībā uz nepieredzēto nenoteiktību, kas pašlaik saistīta ar iespēju aplēsēm. Tāpēc, lai labāk ilustrētu pasreizējo nenoteiktību, 3. ielikumā sniegti alternatīvi scenāriji, kas balstīti uz atšķirīgiem pieņēmumiem par Covid-19 pandēmijas atīstību nākotnē un ar to saistītajiem ierobežojošajiem pasākumiem.

1) Ietver euro zonas iekšējo tirdzniecību.

2) Apakšindekss balstīts uz netiešo nodokļu faktiskās ietekmes aplēsēm. Tas var atšķirties no Eurostat datiem, kuros nodokļu ietekme nekavējoties pilnībā tiek atspoguļota SPCI.

3) To aprēķina, no valdības bilanciņas atņemot tautsaimniecības atīstības ciklisko svārstību ietekmi un valdību veikto pagaidu pasākumus. Strukturālā bilance neatspoguļo ar Covid-19 pandēmiju saistīto pagaidu pasākumu ietekmi uz budžetu.

Pievēršoties IKP sastāvdaļām, gaidāms, ka privātais patēriņš 2020. gadā

samazināsies par vēsturiski rekordzemajiem 8.0% Privātais patēriņš 2020. gada 1. pusgadā ļoti spēcīgi saruka. Vislielākais kritums bija automobiļu tirdzniecībā, kā arī izdevumos par brīvdienām un maltītēm restorānos. Lai gan reāli rīcībā esošo ienākumu sarukumu izolācijas pasākumu dēļ lielā mērā mazinājuši valsts pārvedumi, patēriņa samazināšanos pastiprināja piespiedu uzkrājumu un piesardzības uzkrājumu veidošanas kombinācija. No vienas puses, piespiedu uzkrājumu veidošanu noteicatas, ka mājsaimniecības, kuru ienākumi netika ietekmēti, nevarēja iegādāties preces un pakalpojumus, kas nebija pirmās nepieciešamības preces un pakalpojumi. No otras puses, piesardzības uzkrājumu veidošana pieauga sakarā ar straujo patērētāju konfidences kritumu un nepieredzēto nenoteiktības pieaugumu saistībā ar tautsaimniecības un nodarbinātības perspektīvu.

Raugoties nākotnē, gaidāms, ka privātais patēriņš 2020. gada 2. pusgadā atkal spēcīgi pieaugs, būtiskiem fiskālajiem pārvedumiem turpinot veicināt reāli rīcībā esošo ienākumu pieaugumu un uzkrājumu veidošanas tendencēm sākot normalizēties pēc izolācijas pasākumiem.

Paredzams, ka privātais patēriņš 2021. gadā turpinās atveseļoties un pārsniegs pirms krīzes sasniegto līmeni tikai 2022. gadā. Pieauguma atsākšanos veicinās gaidāmā pakāpeniskā nenoteiktības mazināšanās, savukārt augstais bezdarba līmenis un neto fiskālo pārvedumu mazināšanās palēninās patērētāju tēriņu atjaunošanās tempu.

1. ielikums

Tehniskie pieņēmumi par procentu likmēm, valūtu kursiem un izejvielu cenām

Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēm pašreizējie tehniskie pieņēmumi ietver daudz augstākas naftas cenas, euro efektīvā kursa kāpumu un zemākas ilgtermiņa procentu likmes. Tehniskie pieņēmumi par procentu likmēm un izejvielu cenām balstīti uz tirgus gaidām atbilstoši stāvoklim 2020. gada 18. augustā. Īstermiņa procentu likmes attiecas uz 3 mēnešu EURIBOR, tirgus gaidas iegūstot, pamatojoties uz biržā tirgto nākotnes līgumu procentu likmēm. Saskaņā ar attiecīgo metodiku šo īstermiņa procentu likmju vidējais rādītājs 2020. gadā būs -0.4%, bet 2021. un 2022. gadā – -0.5%. Tirgus gaidas attiecībā uz euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju nominālajām peļņas likmēm rāda, ka 2020. un 2021. gadā vidējais gada līmenis būs 0.1% un 2022. gadā – 0.2%.² Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēm tirgus gaidas attiecībā uz īstermiņa procentu likmēm nedaudz pazeminājušās, savukārt euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju nominālās peļņas likmes 2021. un 2022. gadam koriģētas un samazinātas aptuveni par 30 bāzes punktiem.

Runājot par izejvielu cenām, iespēju aplēses pamatojas uz tendenci biržā tirgto nākotnes līgumu tirgū un izmanto vidējo rādītāju divu nedēļu periodā, kas beidzās 2020. gada 18. augustā. Pamatojoties uz to, pieņemts, ka *Brent* jēlnaftas cena samazināsies no 64.0 ASV dolāriem par barelu 2019. gadā līdz 42.8 ASV dolāriem par barelu 2020. gadā un līdz 2022. gadam palielināsies līdz 49.2 ASV dolāriem par barelu. Šī tendence liecina, ka salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu

² Pieņēmums par euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju nominālajām peļņas likmēm balstīts uz valstu 10 gadu etalonobligāciju vidējām svērtajām peļņas likmēm, kuras svērtas ar IKP gada rādītājiem un paplašinātas atbilstoši nākotnes tendencēm, kas iegūtas no ECB euro zonas visu 10 gadu obligāciju nominālās peļņas likmes, sākotnējo neatbilstību starp abām laikrindām konstanti piemērojot visā iespēju aplēšu periodā. Pieņemts, ka konkrētu valstu valdības obligāciju peļņas likmju un atbilstošo euro zonas vidējo rādītāju starpības visā iespēju aplēšu periodā saglabāsies konstantas.

2020. gada jūnija iespēju aplēsēm naftas cenas ASV dolāros būs daudz augstākas visā iespēju aplēšu periodā. Tiek lēsts, ka iespēju aplēšu periodā neenerģijas preču cenas ASV dolāros palielināsies.

Pieņemts, ka divpusējie valūtu kursi iespēju aplēšu periodā nemainīsies salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem, kuri dominēja divu nedēļu periodā, kas beidzās pēdējā datu aktualizēšanas dienā 2020. gada 18. augustā. Tas nozīmē, ka vidējais ASV dolāra kurss attiecībā pret euro 2021. un 2022. gadā būs 1.18 (būtiski augstāks nekā Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēs). Pieņēmums par euro efektīvo kursu kopš Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēm koriģēts un paaugstināts par 3.1%.

Tehniskie pieņēmumi

	2020. gada septembris				2020. gada jūnijs			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
3 mēnešu EURIBOR (gadā; %)	-0.4	-0.4	-0.5	-0.5	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4
Valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes (gadā; %)	0.4	0.1	0.1	0.2	0.4	0.3	0.4	0.6
Naftas cena (ASV dolāros par barelu)	64.0	42.8	47.5	49.2	64.0	36.0	37.2	40.7
Neenerģijas izejvielu cenas (ASV dolāros; gada pārmaiņas; %)	-3.7	1.5	5.8	2.7	-3.7	-2.5	3.5	3.0
ASV dolāra kurss attiecībā pret euro	1.12	1.14	1.18	1.18	1.12	1.09	1.08	1.08
Euro nominālais efektīvais kurss ¹⁾ (ENEK42) (1999. gada 1. cet. = 100)	115.5	119.4	122.4	122.4	116.7	118.3	118.8	118.8

1) ECB speciālistu 2020. gada septembra iespēju aplēsēs izmantots euro efektīvais kurss attiecībā pret 42 tirdzniecības partnervalstu valūtām, nevis pret 38 tirdzniecības partnervalstu valūtām kā Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēs.

Gaidāms, ka arī ieguldījumi mājokļos 2020. gadā kراسi saruks. Tas īpaši attiecas uz valstīm, kurās bija noteikti stingrāki izolācijas pasākumi. Gaidāms, ka rīcībā esošo ienākumu krituma negatīvās ietekmes uz pieprasījumu pēc mājokļiem, vājākas patērētāju konfidences un augstāka bezdarba dēļ ieguldījumi mājokļos būs ilgstoši ierobežoti. Gaidāms, ka iespēju aplēšu perioda beigās tie būs vairāk nekā par 2% zemāki par to līmeni pirms krīzes.

Gaidāms, ka ieguldījumi uzņēmējdarbībā 2020. gadā būtiski samazināsies un tikai 2022. gadā pakāpeniski sasniegs līmeni, kāds bija pirms krīzes. Tiek lēsts, ka 2020. gada 1. pusgadā ieguldījumi uzņēmējdarbībā samazinājušies izolācijas pasākumu dēļ un arī sakarā ar pasaules un iekšzemes pieprasījuma sarukumu un nenoteiktības straujo kāpumu. Gaidāms, ka ļoti ierobežota atveseļošanās sāksies 2020. gada 2. pusgadā un tās temps dažādās valstīs būtiski atšķirsies, galvenokārt atspoguļojot sākotnējā krituma apjoma atšķirības. Saskaroties ar paaugstinātu nenoteiktību, iespējams, ka uzņēmumi atliks ieguldījumus. Attiecīgi gaidāms, ka euro zonā ieguldījumi uzņēmējdarbībā līmeni, kāds bija pirms krīzes, sasniegs tikai iespēju aplēšu perioda beigās.

Paredzams, ka nefinanšu sabiedrību (NFS) bruto parāda rādītājs 2020. gadā būtiski palielināsies un pēc tam iespēju aplēšu perioda beigās nedaudz samazināsies, tomēr saglabāsies augstāks nekā pirms krīzes. Sākotnējais NFS bruto parāda rādītāja pieaugums skaidrojams ar 2020. gada 1. pusgadā notikušo uzņēmumu peļņas nozīmīgo kritumu, kura dēļ pieauga parāda finansējuma

izmantošana, lai kompensētu likviditātes nepietiekamību. Gaidāms, ka vērojama nefinanšu sabiedrību parāda rādītāja kāpums ierobežos uzņēmējdarbībā veikto ieguldījumu pieaugumu iespēju aplēšu periodā, jo uzņēmumiem jāuzlabo savas bilances. Taču NFS bruto procentu maksājumi pēdējos gados sarukuši līdz rekordzemam līmenim, un gaidāms, ka nākamajos gados tie augs tikai pakāpeniski, mazinot iespējamās bažas par parāda atmaksājamību.

2. ielikums

Starptautiskā vide

Atbilstoši pakāpeniskai ierobežojošo pasākumu atcelšanai kopš maija vidus globālā aktivitāte, kā apstiprina apsekojumu dati, sākusī atjaunoties. Ar Covid-19 saistītie ierobežojošie pasākumi izraisīja nepieredzētu un sinhronu pasaules produkcijas izlaides apjoma un tirdzniecības kritumu 2020. gada 2. ceturksnī. To apstiprina arī saņemtie nacionālo kontu dati. Attiecībā uz pasaules tirdzniecību šie dati liecina, ka sarukums rakstāms ar divciparu skaitli, taču tas tomēr nav tik krass kā tika paredzēts Eurosis tēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēs. Tā kā ierobežojumi kļuvuši mazāk stingri un ražošana sākusī normalizēties, gaidāms, ka pasaules ekonomiskā aktivitāte un tirdzniecība atveseļosies salīdzinājumā ar zemo līmeni 2. ceturksnī. Globālais apvienotais produkcijas izlaides IVI (neietverot euro zonu) augustā pieauga jau ceturto mēnesi pēc kārtas, sasniedzot 52.6 (jūlijā – 50.2, aprīlī – 28.7, kas bija zemākais līmenis). Atveseļošanās bija plaši vērojama visās apstrādes rūpniecības un pakalpojumu nozarēs. Tirdzniecībā globālais apstrādes rūpniecības un jauno eksporta pasūtījumu IVI (izņemot euro zonu) augustā pieauga ceturto mēnesi pēc kārtas, norādot uz pasaules tirdzniecības kāpuma turpināšanos 3. ceturksnī.

Paredzams, ka pasaules reālais IKP (neietverot euro zonu) pēc 2020. gadā vērojamā sarukuma par 3.7% atsāks pieaugt un palielināsies par 6.2% 2021. gadā un 3.8% 2022. gadā. Taču šī aktivitātes līmeņa atjaunošanās nav pilnīga. Tiek pieņemts, ka dažas sociālās distancēšanās formas saglabāsies, un medicīniskais risinājums gaidāms tikai aptuveni 2021. gada vidū. Pasaules bāzes scenārijā pieņemts, ka inficēšanās gadījumu skaits nedaudz pieaugs, taču tie būs vairāk lokalizēti nekā pirmā viļņa laikā un tiks risināti, izmantojot mērķtiecīgākus ierobežojošos pasākumus. Mācoties no iepriekšējās pieredzes, šādiem pasākumiem būs mazāk graujoša ietekme uz ekonomisko aktivitāti. Ar pandēmijas attīstību un tās ekonomiskajām sekām saistītā nenoteiktība nelabvēlīgi ietekmēs patērētāju noskaņojumu. Salīdzinājumā ar Eurosis tēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēm pasaules (neietverot euro zonu) reālā IKP izaugsme 2020. un 2021. gadam koriģēta un nedaudz paaugstināta un 2022. gadam pamatā nav koriģēta.

Paredzams, ka pasaules tirdzniecība (neietverot euro zonu) 2020. gadā saruks par 11.2%, pēc tam 2021. gadā pieaugs par 6.8% un turpinās palielināties (par 4%) 2022. gadā. Pasaules (neietverot euro zonu) importa krasais sarukums 2020. gadā atspoguļo gan spēcīgo procikliskumu, īpaši ekonomiskās lejupslīdes laikā, gan arī Covid-19 krīzes īpatnējo raksturu. Globālo ražošanas ķēžu pārrāvumi un augošās tirdzniecības izmaksas, kas ir daļa no ierobežojošajiem pasākumiem, negatīvi ietekmējuši pasaules tirdzniecību. Runājot par nākotni, lai gan gaidāms, ka pasaules tirdzniecība atjaunosies līdz ar ekonomisko aktivitāti, materializēsies daži paliekoša kaitējuma efekti. Īstermiņā valstu lēmumi saglabāt atsevišķus ceļošanas ierobežojumus vismaz līdz laikam, kamēr tiks atrasts medicīniskais risinājums, var turpmāk nelabvēlīgi ietekmēt tirdzniecību, radot augstākas tirdzniecības izmaksas. Turklāt, tā kā Covid-19 pandēmija atklājusī vairāku valstu atkarību no ārējiem piegādātājiem, var tikt pieņemta politika, kas vērsta uz globālo piegādātāju diversificēšanu, lai

novērstu atkarību no vienas valsts, vai ražošanas pārvietošanu atpakaļ uz savu valsti, tādējādi negatīvi ietekmējot komplicētās globālās vērtības ķēdes. Pamatā apstiprinājies Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēs prognozētais pasaules importa apjoma profils, tādējādi liecinot par būtisku tirdzniecības sašaurināšanos iespēju aplēšu periodā salīdzinājumā ar bāzes scenāriju pirms krīzes. Taču pieauguma izteiksmē tiek pieņemts, ka mazāk krasajam importa sarukumam 2020. gada 1. pusgadā sekos mazāk straujš kāpums. Paredzams, ka euro zonas ārējais pieprasījums samazināsies par 12.5% 2020. gadā un palielināsies par 6.9% 2021. gadā un par 3.7% 2022. gadā (Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēs –7.8% un 4.2% attiecīgi 2021. un 2022. gadā).

Starptautiskā vide

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, %)

	2020. gada septembris				2020. gada jūnijs			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Pasaules (neietverot euro zonu) reālais IKP	3.0	-3.7	6.2	3.8	3.0	-4.0	6.0	3.9
Pasaules (neietverot euro zonu) tirdzniecība ¹⁾	-0.4	-11.2	6.8	4.0	-0.3	-12.9	8.0	4.3
Euro zonas ārējais pieprasījums ²⁾	0.7	-12.5	6.9	3.7	0.9	-15.1	7.8	4.2

1) Aprēķināts kā importa vidējais svērtais apjoms.

2) Aprēķināts kā euro zonas tirdzniecības partnervalstu importa vidējais svērtais apjoms.

Euro zonas eksportu Covid-19 pandēmija ietekmējusi smagāk nekā importu sakarā ar to, ka pasaulē kritums bija vērojams tajās nozarēs, kuras euro zonā ir īpaši pakļautas riskam. Tas nozīmē, ka neto eksports 2020. gadā būs negatīvs.

Tiek lēsts, ka eksports 2020. gada 1. pusgadā ir smagi sarkts, un tās ir pandēmijas ierobežošanai noteikto izolācijas pasākumu tiešas sekas. Covid-19 uzliesmojums īpaši radījis traucējumus piegādes ķēdēs uz eksportu orientētajās automobiļu rūpniecības, mašīnbūves un ķīmiskās rūpniecības nozarēs, nelabvēlīgāk ietekmējot svarīgākās euro zonas eksporta nozares nekā citu reģionu eksporta nozares. Ceļošanas un tūrisma ierobežojumu dēļ sarucis izmitināšanas un transporta pakalpojumu eksports, taču pēdējā laikā daudzu ierobežojumu atcelšana euro zonā un mazāk stingri pasākumi attiecībā uz pārējo pasauli veicinājuši daļēju eksporta atsākšanos šajās nozarēs. Gaidāms, ka kopumā euro zonas eksports pieaugs pamatā atbilstoši euro zonas ārējā pieprasījuma kāpumam, lai gan lēnākā tempā, nekā paredzēts Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēs, ņemot vērā cenu konkurētspējas kritumu sakarā ar neseno euro kursa kāpumu. Gaidāms, ka imports 2020. gadā saruks mazāk nekā eksports, jo galvenos eksportētājus īpaši smagi ietekmējis pasaules automobiļu un investīciju preču pieprasījuma sarukums. Tāpēc paredzams, ka neto eksports 2020. gadā būs negatīvs. Sākot ar 2020. gada 3. ceturksni, apstākļiem pasaulē normalizējoties, eksports atveseļosies nedaudz straujāk nekā imports. Tas nozīmē, ka turpmākajos ceturkšņos neto eksporta devums IKP izaugsmē būs pozitīvs. Sākot ar 2021. gada vidu, gan eksports, gan imports pieaugs tandēmā, tādējādi atlikušajā iespēju aplēšu periodā neto eksporta devums izaugsmē būs neitrāls.

Lai gan bezdarba līmenis pēdējo mēnešu laikā pieaudzis mazāk, nekā paredzēts Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēs, gaidāms, ka darba tirgus situācija būtiski pasliktināsies. 2. ceturksnī bezdarba līmeņa pieaugums bija daudz zemāks, nekā gaidīts, savukārt kopējās nodarbinātības kritums bija tikai

nedaudzvājāks par gaidīto. Šīs nesenās norises nozīmē daudz krasāku darbaspēka sarukumu, nekā gaidīts, kas daļēji atspoguļo faktu, ka daži strādājošie, kas zaudēja darbu, tika klasificēti kā "neaktīvi", ņemot vērā ierobežotās iespējas meklēt darbu izolācijas laikā. Darba atrašanas iespēju sašaurināšanās pandēmijas periodā var izraisīt arī apņēmības zudumu, tāpēc daudzi cilvēki var pamest darbaspēka rindas. Tiek pieņemts, ka šī lejupvērstā ietekme uz darbaspēku turpmāko ceturkšņu laikā pamazām izzudīs. Paredzams, ka, darbaspēkam sākot normalizēties un beidzoties saīsināta darbalaika shēmām, bezdarba līmenis pieaugs no 7.3% 2020. gada 1. ceturksnī līdz 9.5% 2021. gadā un pēc tam, tautsaimniecībai atveseļojoties, 2022. gadā samazināsies līdz 8.8%. Tas balstās uz pieņēmumu, ka darbvietu saglabāšanas politika būs lielā mērā veiksmīgi ļāvusi īstemiņa darbiniekiem saglabāt darbu un, beidzoties darbvietu saglabāšanas shēmām, strādājošo pāreja uz bezdarbnieku rindām būs neliela. Lai gan domājams, ka nodarbinātības kritumu nodarbināto personu skaita ziņā daudzās valstīs mazinājusi plašā saīsināta darbalaika shēmu izmantošana, gaidāms, ka nostrādāto stundu kopskaits 2. ceturksnī būs sarucis daudz krasāk, atspoguļojot faktu, ka daudzi cilvēki bijuši nodarbināti, taču strādājuši daudz mazāk stundu. Gaidāms, ka pēc tam nostrādāto stundu kopskaits pieaugs straujāk nekā nodarbinātība nodarbināto personu skaita ziņā, jo daudzi strādājošie atgriezīsies normālākā darba režīmā.

Paredzams, ka darba ražīgums uz vienu nodarbināto 2020. gadā mazināsies un tad iespēju aplēšu periodā atkal pieaugs. Produkcijas izlaides krasais sarukums un intensīvā saīsināta darbalaika shēmu izmantošana euro zonas valstīs nozīmē strauju darba ražīguma uz vienu nodarbināto samazināšanos 2020. gada 1. pusgadā. Paredzams, ka darba ražīguma uz vienu nodarbināto krituma tendence 2. pusgadā strauji mainīsies. Turpretī darba ražīguma uz vienu nostrādāto stundu pieauguma profils pandēmijas laikā ir daudz mazāk dinamisks, jo gaidāms, ka nostrādāto stundu kopskaits cieši sekos IKP norisēm. Paredzams, ka ar 2021. gada 2. pusgadu būs vērojama kopumā stabila darba ražīguma kāpuma tendence.

Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija makroekonomiskajām iespēju aplēsēm reālā IKP pieauguma aplēse 2020. gadam koriģēta un paaugstināta un atlikušajā iespēju aplēšu periodā pamatā nav mainīta. Reālais IKP pieaugums 2020. gadā koriģēts un paaugstināts galvenokārt sakarā ar labākiem, nekā gaidīts, rezultātiem 2. ceturksnī. Turpmākajā periodā vairākiem nelabvēlīgiem faktoriem būs lejupvērstā ietekme uz izaugsmi. Pie tiem pieder euro zonas ārējā pieprasījuma samazināšanās, sākot ar 2020. gada 3. ceturksni, euro zonas eksporta konkurētspējas pazemināšanās pēc nesenā euro kursa un naftas cenu kāpuma. Šo faktoru lejupvērsto ietekmi pamatā kompensē pozitīvā ietekme, ko rada ECB 2020. gada jūnijā izziņotie monetārās politikas pasākumi, papildu fiskālie stimuli un ar NGEU atveseļošanas fondu saistītie konfidences efekti.

3. ielikums

Alternatīvi euro zonas tautsaimniecības perspektīvas scenāriji

Sakarā ar būtisko nenoteiktību, kas saistīta ar Covid-19 pandēmijas ietekmi uz euro zonas tautsaimniecības perspektīvu, nepieciešama uz alternatīviem scenārijiem balstīta analīze.

Šajā ielikumā aplūkoti divi scenāriji, kas ietver ECB speciālistu 2020. gada septembra iespēju aplēšu bāzes scenārija alternatīvas, lai ilustrētu iespējamās Covid-19 pandēmijas ietekmes uz euro zonas tautsaimniecību diapazonu.

Scenāriji atšķiras atkarībā no dažādiem pieņēmumiem par pandēmiju un tautsaimniecības reakciju. Šie pieņēmumi attiecas uz pandēmijas attīstību, ierobežojošo pasākumu smagumu un ilgumu, kā arī medicīniskā risinājuma īstenošanu un efektivitāti. Pieņēmumi par tautsaimniecību attiecas uz tautsaimniecības dalībnieku uzvedības reakciju, pielāgojoties ekonomiskajiem traucējumiem, un ilgāka termiņa ietekmi uz ekonomisko aktivitāti, tiklīdz būs atcelti visi ierobežojošie pasākumi. Šo faktoru attīstības vispārējais raksturojums arī nosaka katram scenārijam atbilstošās euro zonas ārējā pieprasījuma iespēju aplēses, kā arī aizdevumu procentu likmes. Citi pieņēmumi, piemēram, par naftas cenām, valūtas kursu un fiskālo politiku, neatšķiras no pamataplēsē izmantotajiem.

Mērenajā scenārijā pieņemts, ka pēc nesenā inficēšanās skaita pieauguma vīrusa izplatība tiek veiksmīgi ierobežota, bet smagais scenārijs paredz, ka notiek atkārtots spēcīgs pandēmijas uzliesmojums. Abu scenāriju raksturojums pamatā ir līdzīgs Euro sistēmas speciālistu 2020. gada jūnija makroekonomisko iespēju aplēšu raksturojumiem. Mērenajā scenārijā pieņemts, ka infekcijas izplatība pēc nesenā kāpuma stabilizējas un valsts iestāžu un tautsaimniecības dalībnieku veiktie ekonomiskie atbildes pasākumi ir ļoti veiksmīgi. Smagajā scenārijā tiek paredzēts spēcīgs atkārtots pandēmijas uzliesmojums, liekot valdībām atgriezties pie stingriem ierobežojošiem pasākumiem. Ilgstošie centieni ierobežot vīrusa izplatību visās tautsaimniecības nozarēs turpinātu ierobežot ekonomisko aktivitāti spēcīgāk, nekā paredzēts bāzes scenārijā, līdz tiktu rasts medicīniskais risinājums. Tiek pieņemts, ka tas notiks līdz 2021. gada vidum, taču tā piemērošana nespēs efektīvi ierobežot vīrusu smagajā scenārijā. Salīdzinājumā ar pamataplēsē izmantoto raksturojumu smagajā scenārijā aktivitātes kritums visās tautsaimniecības nozarēs ir spēcīgāks un ilgāks. To zināmā mērā vēl vairāk pavājina augošas maksātspējas gadījumu skaits, veidojot kredītēšanas frīkcijas, kas nelabvēlīgi ietekmē mājsaimniecību un uzņēmumu aizņemšanās izmaksas un finansējuma pieejamību.

A tabula

Alternatīvi makroekonomiskie scenāriji euro zonai

	2020. gada septembra iespēju aplēses									2020. gada jūnija iespēju aplēses								
	Mērenais scenārijs			Bāzes scenārijs			Smagais scenārijs			Mērenais scenārijs			Bāzes scenārijs			Smagais scenārijs		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Reālais IKP	-7.2	8.9	3.5	-8.0	5.0	3.2	-10.0	0.5	3.4	-5.9	6.8	2.2	-8.7	5.2	3.3	-12.6	3.3	3.8
SPCI inflācija	0.3	1.2	1.8	0.3	1.0	1.3	0.3	0.7	0.7	0.4	1.1	1.7	0.3	0.8	1.3	0.2	0.4	0.9
Bezdarba līmenis	8.3	7.8	6.6	8.5	9.5	8.8	8.9	11.4	11.2	8.8	8.5	8.0	9.8	10.1	9.1	11.3	12.5	11.2

Piezīme. Bezdarba līmeni mēra procentos no darbaspēka.

Šie scenāriji euro zonai balstīti uz tādu pašu vispārējo globālās tautsaimniecības situācijas raksturojumu, kas attiecīgi ietekmē euro zonas ārējo pieprasījumu. Saskaņā ar mēreno un smago scenāriju euro zonas ārējā pieprasījuma pieaugums 2020. gadā samazināsies attiecīgi

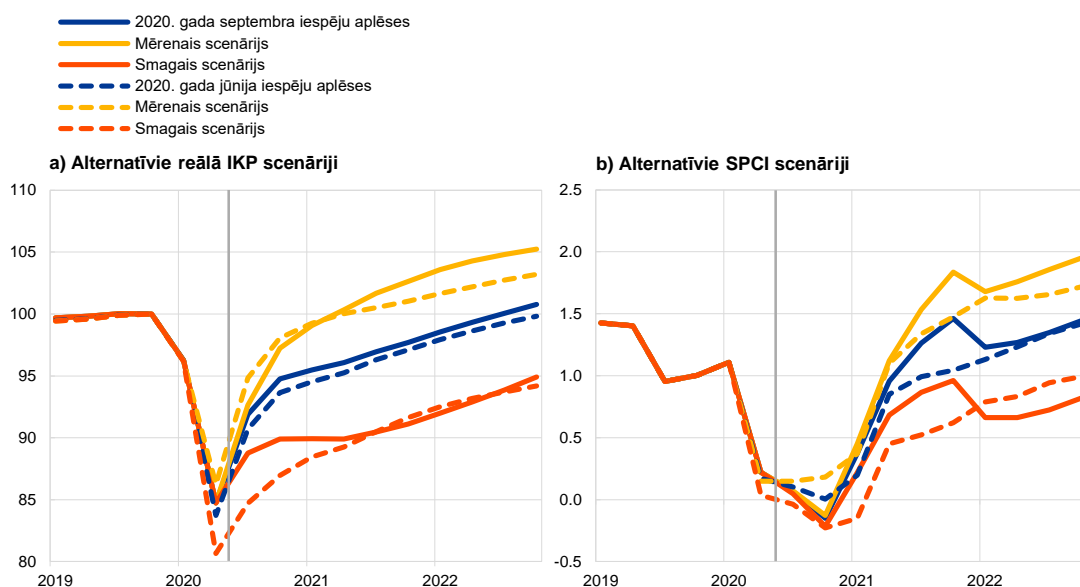
aptuveni par 8.6% un 15.5%. Raugoties tālākā nākotnē, gaidāms, ka saskaņā ar smago scenāriju euro zonas ārējā pieprasījuma sarukums salīdzinājumā ar pamataplēsi būs vērojams līdz 2022. gada beigām.

Euro zonas reālā IKP pieaugums 3. ceturksnī saskaņā ar smago scenāriju ir 4.8% un saskaņā ar mēreno scenāriju – 9.4%, bet 4. ceturksnī saskaņā ar abiem scenārijiem izaugsmes kāpums samazinās (sk. A att.). Šie scenāriji liecina par spēcīgu ekonomiskās aktivitātes atjaunošanos 3. ceturksnī, lai arī tiek prognozēts, ka reālā IKP līmenis saskaņā gan ar mēreno, gan smago scenāriju 2020. gada 3. ceturksnī joprojām saglabāsies būtiski zemāks nekā pirms krīzes. Reālā IKP kāpums saskaņā ar mēreno un smago scenāriju 4. ceturksnī saruks attiecīgi līdz 5.0% un 1.3%. Atveseļošanās temps smagajā scenārijā ir lēnāks sakarā ar pieņēmumu par stingrākiem ierobežojošajiem pasākumiem, kas būtu nepieciešami, ņemot vērā, ka vīrusa ierobežošanas sekmes būtu minimālas un sekotu spēcīgs vīrusa atkārtotas izplatības vilnis.

A attēls

Alternatīvie euro zonas reālā IKP un SPCI inflācijas scenāriji

(indekss: 2019. gada 4. cet. = 100 (attēls kreisajā pusē); temps salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (attēls labajā pusē))

Piezīme. Vertikālā līnija norāda iespēju aplēšu perioda sākumu.

Kopumā prognozēts, ka 2021. un 2022. gadā reālā IKP atveseļošanās saskaņā ar mēreno scenāriju būs spēcīgāka nekā saskaņā ar smago scenāriju (sk. A tabulu). Saskaņā ar mēreno scenāriju, kurā ierobežojošie pasākumi ļauj ekonomiskajai aktivitātei pakāpeniski normalizēties, tiek prognozēta spēcīga reālā IKP kāpuma atjaunošanās 2021. gadā. To stimulē pieņēmums, ka līdz 2021. gada vidum tiks rasts efektīvs medicīniskais risinājums, nodrošinot relatīvi strauju atveseļošanos arī 2022. gadā. Reālā IKP kāpuma temps 2021. gadā ievērojami pārsniegtu pamataplēses līmeni un 2022. gada beigās būtu aptuveni par 4.5% augstāks nekā pamataplēsē. Turpretī smagajā scenārijā vīrusa atkārtots uzliesmojums, ierobežojošo pasākumu nepietiekamā efektivitāte un pieņēmums par ilgstošiem ekonomiskiem postījumiem turpinātu kavēt ekonomiskās aktivitātes atjaunošanos visā iespēju aplēšu periodā. Gaidāms, ka ekonomiskās aktivitātes dinamika 2021. gadā faktiski nemainīsies, bet reālais IKP līdz 2022. gada beigām salīdzinājumā ar pamataplēsi saruks par 5.8%.

Saskaņā ar mēreno scenāriju euro zonas darba tirgi atveseļosies, īstenotajai politikai lielā mērā veiksmīgi novēršot histerēzes ietekmi, kura smagajā scenārijā ierobežota tikai daļēji.

Tiek prognozēts, ka saskaņā ar mēreno scenāriju jau 2020. gada 3. ceturksnī sāksies nodarbinātības atveseļošanās. Savukārt saskaņā ar smago scenāriju nodarbinātības kritums turpināsies līdz 2021. gada 2. ceturksnim, iekams sāksies atveseļošanās. Līdzīgi kā ar IKP gaidāms, ka saskaņā ar mēreno scenāriju nodarbinātības kāpums līdz 2022. gada beigām ievērojami pārsniegs pamataplēsi, bet saskaņā ar smago scenāriju tas saglabāsies zem šā līmeņa. Atbilstoši nodarbinātības dinamikai saskaņā ar smago scenāriju bezdarba līmenis 2022. gadā pārsniegs pamataplēsi par 2.4 procentu punktiem, savukārt saskaņā ar mēreno scenāriju tas būs par 2.2 procentu punktiem zemāks nekā pamataplēsē.

Attiecībā uz SPCI inflāciju abiem scenārijiem īstermiņā ir mazas atšķirības. Saskaņā ar abiem scenārijiem 2020. gadā kopējā inflācija samazinās līdz 0.3%. Tā kā nav zināms lejupslīdes ilgums, nosliece nekavējoties mainīt cenu noteikšanas mehānismu varētu būt maza.

Īstermiņā inflācijas atšķirības abos scenārijos ir spēcīgākas sakarā ar pieprasījuma un piedāvājuma sabalansētības atšķirībām. Gaidāms, ka pieprasījuma lejupvērstā ietekme un piedāvājuma augšupvērstā ietekme uz inflāciju smagajā scenārijā būs lielāka nekā mērenajā scenārijā, bet paredzams, ka piedāvājuma pārpalikums smagajā scenārijā augs spēcīgāk nekā mērenajā scenārijā, mazinot inflāciju. Tiek prognozēts, ka saskaņā ar mēreno scenāriju SPCI inflācija 2021. un 2022. gadā būs attiecīgi 1.2% un 1.8% un saskaņā ar smago scenāriju – abos gados 0.7%.

3. Cenas un izmaksas

Gaidāms, ka SPCI inflācija palielināsies no 0.3% 2020. gadā līdz 1.0%

2021. gadā un 1.3% 2022. gadā (sk. 2. att.).

Zemais kopējās inflācijas līmenis 2020. gadā īpaši atspoguļo spēju SPCI enerģijas cenu kritumu, ņemot vērā naftas cenu pazemināšanos pēc Covid-19 uzliesmojuma pasaulē, euro kursa kāpumu, kā arī PVN likmes samazināšanu Vācijā uz sešiem mēnešiem, sākot ar 2020. gada jūliju. Neraugoties uz daļēju naftas cenu kāpumu pēdējos mēnešos, gaidāms, ka SPCI enerģijas cenu inflācijai 2020. gadā būs liels negatīvs devums kopējā inflācijā. Atlikušajā iespēju aplēšu periodā pieņēmos ietvertais naftas cenu kāpums un vides nodokļu paaugstināšanas zināma augšupvērsta ietekme norāda uz SPCI enerģijas cenu inflācijas palielināšanos. Pēc īslaicīgā SPCI pārtikas cenu inflācijas kāpuma 2020. gada aprīlī, ko izraisīja Covid-19 uzliesmojums, jau maijā pēc izolācijas pasākumu atcelšanas un piedāvājuma ierobežojumu mazināšanās sāka kristies pārtikas cenu mēneša pieaugums. Gaidāms, ka pārtikas cenu gada inflācija šajā gadā samazināsies, bet pakāpeniski pieaugs atlikušajā iespēju aplēšu periodā.

Tiek prognozēts, ka SPCI inflācijas (neietverot enerģiju un pārtiku) līmenis

2020. gadā samazināsies līdz 0.8% un pēc tam, sākot ar 2021. gada 2. pusgadu,

palielināsies. Turpmākajos mēnešos gaidāms, ka lejupvērstā ietekme uz inflāciju plaši aptvers dažādu pakalpojumu un preču cenas, jo sakarā ar vīrusa ierobežošanas nolūkā īstenotajiem pasākumiem saglabāsies vājš vai ierobežots pieprasījums. Gaidāms, ka lejupvērsto spiedienu, ko nosaka vājš pieprasījums un PVN likmes samazināšana Vācijā, tikai daļēji kompensēs augšupvērstais cenu un izmaksu spiediens sakarā ar vēl arvien pastāvošajiem piedāvājuma puses pārrāvumiem un deficītu, ko radīs, piemēram, globālo vērtības ķēžu pārrāvumi, ieviestie sociālās distancēšanās pasākumi un piedāvājuma samazināšanās. Vidējā termiņā tiek prognozēts, ka SPCI inflācija (neietverot enerģiju un pārtiku) pakāpeniski paaugstināsies, jo gaidāms, ka pastiprināsies augšupvērstais cenu spiediens pieprasījuma kāpuma rezultātā turpmākas ekonomiskās atveseļošanās kontekstā, neraugoties uz euro kursa kāpuma lejupvērsto ietekmi. Runājot par piedāvājuma puses faktoriem, uzņēmumu slēgšana dažos tirgos varētu izraisīt lielāku uzcenojumu, kas pārsniedz parasto ciklisko uzcenojuma pieaugumu, lai gan augšupvērstais spiediens, ko rada ar pandēmiju saistītā nelabvēlīgā piedāvājuma puses ietekme, samazināsies. Pamatā esošās inflācijas kāpumu turpinās veicināt arī saskaņā ar pieņēmumiem gaidāmā naftas cenu pieauguma netiešā ietekme. Visbeidzot, augšupvērstie bāzes efekti, ko noteiks PVN likmes samazinājuma atcelšana Vācijā, nozīmē augšupvērstu ietekmi uz pamatā esošās inflācijas gada pieauguma tempu 2021. gada 3. un 4. ceturksnī.

2. attēls

Euro zonas SPCI

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %)

Piezīmes. Vertikālā līnija norāda iespēju aplēšu perioda sākumu. Šajā attēlā nav atainoti iespēju aplēšu diapazoni. Tas atspoguļo faktu, ka standarta diapazonu aprēķini (kas balstās uz vēsturiskajām aplēšu kļūdām) pašreizējos apstākļos nesniegtu ticamas norādes par nepieredzēto nenoteiktību, kas pašlaik saistīta ar iespēju aplēsēm. Tāpēc, lai labāk ilustrētu pašreizējo nenoteiktību, 3. ielikumā sniegti alternatīvi scenāriji, kas balstīti uz atšķirīgiem pieņēmumiem par Covid-19 pandēmijas atgriešanos un ar to saistītajiem ierobežojošajiem pasākumiem.

Paredzams, ka atlīdzības vienam nodarbinātajam pieaugums īstermiņā kļūs negatīvs, bet 2021. gadā atsāksies atbilstoši ekonomiskajai aktivitātei un 2022. gadā sasniegs aptuveni 2%.

Atlīdzība vienam nodarbinātajam strauji samazinājās 2020. gada 2. ceturksnī, atspoguļojot spēcīgu un krasi viena nodarbinātā nostrādāto stundu skaita samazināšanos izolācijas pasākumu laikā, un vairākumā valstu to tikai daļēji kompensēja atlīdzības samazināšanās saīsināta darbalaika shēmu dēļ. Taču šīs atlīdzības vienam nodarbinātajam tendences atspoguļo pārspīlēti lielu darba ienākumu sarukumu, jo vairākas valstis neuzrāda valsts atbalstu kā darba samaksu vienam nodarbinātajam, bet gan kā pārvēdumus. Gaidāms, ka pēc izolācijas pasākumu atcelšanas darba samaksa vienam nodarbinātajam atkal paaugstināsies, taču nesasniedzot līmeni, kāds bija pirms izolācijas pasākumu noteikšanas, un atlikušajā iespēju aplēšu periodā turpinās pakāpeniski augt.

Tiek prognozēts, ka vienības darbaspēka izmaksu kāpums iespēju aplēšu periodā būs pakļauts spēcīgām svārstībām, atspoguļojot straujas darba ražīguma pārmaiņas.

Darba ražīguma samazināšanās 2020. gada 2. ceturksnī, IKP kritumam pārsniedzot nodarbinātības sarukumu, būtiski palielināja vienības darbaspēka izmaksas. Sekojošais darba ražīguma kāpums saistīts ar spēcīgu vienības darbaspēka izmaksu samazināšanos. Neņemot vērā ar krīzi saistīto svārstīgumu, gaidāms, ka vienības darbaspēka izmaksu dinamikā būs vērojamas plašas novirzes.

Tiek prognozēts, ka peļņas maržas iespēju aplēšu periodā mazinās spēcīgo vienības darbaspēka izmaksu svārstību ietekmi. Tādējādi paredzams, ka tās ievērojami paaugstināsies pēc krituma 2. ceturksnī. Gaidāms, ka pēc zināmas pieauguma tempa palēnināšanās 2021. gada 2. pusgadā vienības peļņa iespēju

aplēšu perioda beigās sasniegs līmeni, kāds bija pirms krīzes, vidē, kurā gandrīz nebūs vērojams vienības darbaspēka izmaksu augšupvērstais spiediens.

Gaidāms, ka importa cenas 2020. gadā būtiski saruks, bet 2021. un 2022. gadā atkal nedaudz pieaugs. Šo tendenci lielā mērā ietekmē naftas cenu pārmaiņas.

Agrākā cenu samazināšanās un biržā tirgto naftas nākotnes līgumu cenu līkne norāda uz spēcīgu negatīvu pieaugumu 2020. gadā, bet pozitīvu gada pieauguma tempu, sākot ar 2021. gada 2. ceturksni un 2022. gadā. Pozitīva importa cenu inflācija, sākot ar 2021. gadu, arī atspoguļo augšupvērsto cenu spiedienu, ko rada gan naftas izejvielu cenas, gan pamatā esošo globālo cenu augošā dinamika plašākā skatījumā. Turpretī nesenais euro kursa kāpums rada lejupvērstu spiedienu uz importa deflatoru visā iespēju aplēšu periodā.

Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēm SPCI inflācijas prognoze 2020. gadam saglabājusies nemainīga, 2021. gadam koriģēta un paaugstināta, bet 2022. gadam saglabājusies nemainīga. Ņemot

vērā neseno naftas cenu palielināšanos, SPCI enerģijas cenu inflācija 2020. un 2021. gadam koriģēta un paaugstināta (arī euro izteiksmē), bet 2022. gadam samazināta, ņemot vērā biržā tirgto naftas nākotnes līgumu cenu līkni, kas ir lēzenāka salīdzinājumā ar iepriekšējām Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēsēm. Turpretī SPCI pārtikas cenu inflācija 2020. gadam koriģēta un samazināta, atspoguļojot straujāku, nekā gaidīts, pārtikas cenu samazināšanos 2. pusgadā pēc straujā kāpuma saistībā ar Covid-19 krīzi, un koriģēta un nedaudz samazināta 2021. un 2022. gadam. SPCI inflācija (neietverot enerģijas un pārtikas cenas) 2020. gadā pamatā nav koriģēta, jo PVN likmes īslaicīgās samazināšanas Vācijā ietekmi 2. pusgadā pamatā kompensēs spēcīgāki nesenie dati. Tomēr pēc tam tā koriģēta un paaugstināta, jo euro efektīvā kursa kāpuma lejupvērsto ietekmi ar uzviju kompensēs PVN likmes samazinājuma atcelšana Vācijā 2021. gadā, augstāku naftas cenu netiešās ietekmes un lielākas aktivitātes un zemāku bezdarba prognožu kombinētā ietekme. Savukārt zemākas bezdarba prognozes daļēji atspoguļo ECB 2020. gada jūnijā izziņoto monetārās politikas pasākumu un papildu fiskālo stimulu ietekmi.

4. Fiskālā perspektīva

2020. gadā saglabājas būtisks fiskālais atbalsts Covid-19 krīzes makroekonomiskās ietekmes mazināšanai, pamataplēsē paredzot papildu stimulu salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēm. Tiek vērtēts, ka fiskālā nostāja³ 2020. gadā ir ļoti stimulējoša. To galvenokārt noteikuši sakarā ar pandēmiju veiktie ārkārtas fiskālie pasākumi visās euro zonas valstīs. Euro zonai kopumā šie pasākumi veido aptuveni 4.5% no IKP, no kuriem lielākā daļa ietver papildu izdevumus pārvedumu un subsīdiju veidā uzņēmumiem un mājsaimniecībām, t.sk. saīsināta darbalaika shēmu ietvaros. Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēm pamataplēsē 2020. gadam ietverti papildu ar Covid-19 saistīti pasākumi aptuveni 1% no IKP apjomā, ko galvenokārt veido pārvedumi un subsīdijas.

Pašlaik paredzams, ka fiskālais atbalsts 2021. gadā lielā mērā samazināsies, taču mazāk, nekā tika paredzēts Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēs, jo daži pasākumi pagarināti un pieņemtas citas jaunas pasākumu paketes 2021. gadam. Pamatojoties uz valdības apstiprinātiem vai tiesību aktos noteiktiem pasākumiem attiecībā uz tehniskajiem pieņēmumiem pēdējā datu aktualizēšanas dienā, lielākā daļa ar pandēmiju saistīto pasākumu ir pagaidu pasākumi, kas beigsies 2020. gada beigās. Attiecīgi 2021. gadā fiskālā nostāja kļūs stingrāka. Tomēr salīdzinājumā ar speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēm pamataplēsē 2021. gadam iekļauts vairāk stimulošanas pasākumu, no kuriem daļa ir pagaidu pasākumi.

Paredzams, ka euro zonas budžeta deficīta rādītājs un parāda rādītājs 2020. gadā būtiski palielināsies un 2021. un 2022. gadā nedaudz samazināsies. Budžeta deficīta pieaugums 2020. gadā skaidrojams ar ārkārtas fiskālajiem pasākumiem un negatīvo ciklisko komponentu, kas atspoguļo makroekonomisko apstākļu pasliktināšanos. Uzlabojums 2021. gadā galvenokārt saistīts ar ārkārtas fiskālo pasākumu daļēju pārtraukšanu, kā arī ar mazāk kaitējošu ciklisko komponentu. Krasais parāda rādītāja kāpums 2020. gadā līdz vairāk nekā 100% no IKP skaidrojams ar parādu palielinošo procentu likmju un izaugsmes tempa starpību (sniega bumbas efekts), kā arī augstu sākotnējo budžeta deficītu. 2021. un 2022. gadā sākotnējā budžeta deficīta radīto parādu palielinošo ietekmi ar uzviju kompensēja labvēlīgs sniega bumbas efekts, kas noteica euro zonas parāda rādītāja nelielu samazināšanos. Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2020. gada jūnija iespēju aplēsēm euro zonas fiskālās iespēju aplēses atspoguļo augstāka budžeta deficīta tendenci 2020. un 2021. gadā galvenokārt mazāku cikliski koriģētās bilances pārmaiņu dēļ. To daļēji kompensē uzlabots cikliskais komponents un nedaudz mazāki procentu maksājumi, kas atspoguļo labvēlīgākus finanšu pieņēmumus. Arī parāda attiecība koriģēta un samazināta galvenokārt labvēlīgākas procentu likmju un izaugsmes tempa starpības dēļ.

³ Fiskālās politikas nostāju mēra kā cikliski koriģētās sākotnējās bilances (neietverot valdības palīdzību finanšu sektoram) pārmaiņas.

4. ielikums

Jutīguma analīze

Iespēju aplēses lielā mērā balstās uz tehniskiem pieņēmumiem par noteiktu galveno mainīgo lielumu attīstību. Tā kā daži no šiem mainīgajiem var būtiski ietekmēt euro zonas iespēju aplēses, šo aplēšu pamatā esošo pieņēmumu alternatīvo attīstības tendenču jutīguma izpēte var palīdzēt analizēt ar iespēju aplēsēm saistītos riskus.

Šīs jutīguma analīzes mērķis ir novērtēt alternatīvu naftas cenu tendenču ietekmi.

Pamataplēšu sagatavošanā izmantotie tehniskie pieņēmumi par naftas cenu attīstību, kas balstās uz naftas nākotnes darījumu tirgiem, paredz naftas cenu kāpuma tendenci (*Brentjē* naftas cena 2022. gadā – aptuveni 50 ASV dolāru par barelu). Tiek analizētas divas alternatīvas naftas cenu tendences. Pirmā tendence balstīta uz sadalījuma rindas 25. procentili, ko veido no iespēju līgumiem iegūto naftas cenu blīvumi 2020. gada 18. augustā, kas ir pēdējais tehnisko pieņēmumu datu aktualizēšanas termiņš. Šī tendence nozīmē pakāpenisku naftas cenas samazināšanos līdz 37.1 ASV dolāram par barelu 2022. gadā (par 24.5% mazāk nekā pamataplēsē attiecīgajam gadam izmantotais pieņēmums). Ar vairākiem speciālistu makroekonomiskajiem modeļiem iegūto rezultātu vidējie rādītāji liecina, ka šādai tendencei būtu neliela augšupvērsta ietekme uz reālā IKP pieaugumu (aptuveni par 0.1 procentu punktu gan 2021., gan 2022. gadā), bet SPCI inflācija 2020. gadā būtu par 0.1 procentu punktu zemāka, 2021. gadā – par 0.5 procentu punktiem zemāka un 2022. gadā – par 0.4 procentu punktiem zemāka. Otrā tendence balstīta uz tā paša sadalījuma rindas 75. procentili, un tā nozīmē naftas cenas kāpumu līdz 58 ASV dolāriem par barelu 2022. gadā (par 17.9% vairāk nekā pamataplēsē attiecīgajam gadam izmantotais pieņēmums). Šī tendence nozīmētu, ka SPCI inflācija 2020. gadā būtu par 0.1 procentu punktu augstāka, 2021. gadā – par 0.5 procentu punktiem augstāka un 2022. gadā – par 0.2 procentu punktiem augstāka. Vienlaikus reālā IKP pieaugums būtu nedaudz lēnāks (2021. un 2022. gadā – par 0.1 procentu punktu).

5. ielikums

Citu institūciju prognozes

Pieejamas vairākas starptautisko organizāciju un privātā sektora institūciju sagatavotās prognozes euro zonai. Tomēr šīs prognozes nav precīzi salīdzināmas cita ar citu vai ar ECB speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm, jo tās pabeigtas dažādos laikposmos. Tās arī balstās uz atšķirīgiem pieņēmumiem par paredzamo Covid-19 izplatību. Turklāt šo iespēju aplēšu pieņēmumi par fiskālajiem, finanšu un ārējiem mainīgajiem lielumiem, t.sk. naftas un citu izejvielu cenām, iegūti, izmantojot atšķirīgas un daļēji nenorādītas metodes. Visbeidzot, dažādās prognozēs izmantotas atšķirīgas metodes datu korigēšanai atbilstoši darbadienu skaitam (sk. tabulu).

ECB speciālistu sagatavotās reālā IKP pieauguma un SPCI inflācijas iespēju aplēses pamatā iekļaujas citu institūciju un privātā sektora speciālistu jaunāko prognožu diapazonos.

Pašreizējās 2020. gada reālā IKP pieauguma aplēses ir augstākas, bet 2021. gada – zemākas nekā lielākajā daļā citu iestāžu prognožu. SPCI inflācijas aplēses visā iespēju aplēšu periodā ir tuvu citu iestāžu prognozēm, izņemot OECD scenārijus 2021. gadam.

Euro zonas reālā IKP pieauguma un SPCI inflācijas jaunāko prognožu salīdzinājums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, %)

	Publiskošanas datums	IKP pieaugums			SPCI inflācija		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022
ECB speciālistu iespēju aplēses¹⁾	2020. gada septembris	-8.0	5.0	3.2	0.3	1.0	1.3
Euro Zone Barometer	2020. gada jūlijs/augusts	-8.2	5.5	1.9	0.4	1.1	1.4
Consensus Economics prognozes	2020. gada jūlijs/augusts	-7.9	5.7	2.2	0.4	1.1	1.3
Eiropas Komisija	2020. gada jūlijs	-8.7	6.1	-	0.3	1.1	-
Aptauja Survey of Professional Forecasters	2020. gada jūlijs	-8.3	5.7	2.4	0.4	1.0	1.3
OECD – Viena viļņa scenārijs	2020. gada jūnijs	-9.1	6.5	-	0.4	0.5	-
OECD – Divu viļņu scenārijs	2020. gada jūnijs	-11.5	3.5	-	0.4	0.2	-
SVF	2020. gada jūnijs	-10.2	6.0	-	0.2	0.9	-

Avoti: *MJEconomics for the Euro Zone Barometer*, 2020. gada 17. augusts, 2022. gada dati ņemti no 2020. gada jūlija apsekojuma; *Consensus Economics prognozes*, 2020. gada 14. augusts, 2022. gada dati ņemti no 2020. gada jūlija apsekojuma; Eiropas Komisijas pagaidu prognozes, 2020. gada vasara; ECB aptauja *Survey of Professional Forecasters*, 2020. gada 3. ceturksnis, aptauja veikta laikā no 2020. gada 30. jūnija līdz 6. jūlijam; OECD Tautsaimniecības perspektīvas Nr. 107, 2020. gada jūnijs. Divu viļņu scenārijs apzīmē scenāriju, kurā 2020. gada 4. ceturksnī notiek otrs, mazāk intensīvs vīrusa uzliesmējums, bet viena viļņa scenārijā ierobežojošie pasākumi veiksmīgi aplāpē pašreizējo uzliesmējumu. Tabulā ietver abus scenārijus, jo OECD abiem piemēro vienādu svērumu, nedefinējot vienu bāzes scenāriju; SVF Pasaules tautsaimniecības perspektīva, 2020. gada 24. jūnijs.

1) ECB speciālistu makroekonomiskajās iespēju aplēsēs uzrādīts atbilstoši darbadienu skaitam koriģēts gada pieauguma temps, bet Eiropas Komisija un SVF gada pieauguma tempu uzrāda, neveicot korekcijas atbilstoši darbadienu skaitam gadā. Citās prognozēs nav norādīts, vai tajās uzrādītie dati ir vai nav koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam. Šajā tabulā nav atainoti ECB speciālistu iespēju aplēšu diapazoni. Tas atspoguļo faktu, ka standarta diapazonu aprēķini (kas balstās uz vēsturiskajām aplēšu kļūdām) pašreizējos apstākļos nesniegtu ticamas norādes uz nepieredzēto nenoteiktību, kas pašlaik saistīta ar iespēju aplēsēm. Tāpēc, lai labāk ilustrētu pašreizējo nenoteiktību, 3. ielikumā sniegti alternatīvi scenāriji, kas balstīti uz atšķirīgiem pieņēmumiem par Covid-19 pandēmijas attīstību nākotnē un ar to saistītajiem ierobežojošajiem pasākumiem.

© Eiropas Centrālā banka, 2020

Pasta adrese: 60640 Frankfurt am Main, Germany

Tālrunis: +49 69 1344 0

Interneta vietne: www.ecb.europa.eu

Visas tiesības rezervētas. Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.

Konkrētu terminu skaidrojumu sk. [ECB glossary](#) (tikai angļu valodā).

PDF ISSN 2529-4512, QB-CE-20-002-LV-Q

HTML ISSN 2529-4512, QB-CE-20-002-LV-Q